

Epesas

Yesu pi wel wiak kutömweri sēen wē krismaki 32 pōta ōk won sēen Pool pi Rom kak wii kaatak wē pep epwer retēng ēak Tikikas mangkēn wak sē Epesas kakē ingre mor saurō mena. Pēl ēēn pit sangk kelak ka naē wieēa pōtē wes mēa.

Pep epweri Poolök Aköpē ingre morōroaan retēng ēa. Tiar pim möönre koröpō, pi tiarim kepōnō. Tiar pim kaat, pi möör wapēt. Tiar pim ōng koröp orōön pi tiarim omp koröp orōa.

Pōt epēl wia.

Ngōn ngēs rēaut 1:1-2

Kristoore pim ingre morōrō 1:3-3:21

Kristook yal menak wēauta ngōnte 4:1-6:20

Ngōn mēēt 6:21-24

¹ O Epesas ingre mor saurō, kosang wesak Yesu Kristoē kentōökē ēnēm ēeim wēaurō, ne Pool Anutuu kēmtak Yesu Kristo pim ngōn yaaō omēn nampōk pep epwer retēng ē yaningk.

² Anutu tiarim Pepapre Aköp Yesu Kristo pi-arpim komre kolapre mayaap pōt ningkēn arim naē wiaap.

Tiar Kristook yal menak wēēn Anutu welakōt elnieim wē

³ Tiar Kristook yal menak wēēn tiarim Aköp Yesu Kristo pim Pepap Anutu puuk kutömweriaan ngōnēnē welakōt ke nentere nent nineim wē. Pōtaanōk ping wesak mēpa.

4 Anutuuk ngaan panëer yanger won wiaan pim ëöetak ketre saun won öpenaataan Kristook yal mempenëak kom ë niulëa.

5 Pi ngaanëer kön pil wiin wiakaima. Pötaanök pi lup sant elniin tiar Yesu Kristook yal yemangkën pim ru niwasëpënëak kent kön wiak kön pipël kosang wes niwia.

6 Pi tiar pim ru paupaö panëöpök yal menak wëen komre kolap ompyaut kësangën elniin wë. Pötaanök yaya mepa.

7 Pi wel wiin pim iitak tiar utpetetakaan sum ëak ent ë niulëak saunat kërë niulëa. Elei, Kristo pim komre kolap pöt peö ëak wia.

8 Yaap, pi pöt kësangën elniak könre lup ngolöp pöt lë nimëa.

9 Pël ëak pimtë ngaanëer kön wiin ompyaö ëen Yesuuk ya mëmpënaat pël kön wiin wiakaima pötak ënëmak pim kön ëlëöp wia pöt tekeri wes nina.

10 Anutu pi epël kön wia. “Ne wotpil we-seim wëen akun kön wian pöt temanöm sëen kutömweriaan yangerakë omën epot pout erën wasën Kristook pep sak öpnaat.”

11 Anutu pi omën nant ëëpënëak kön wiak pöt yok pangk yaaupök ngaanëer tiar Kristook yal mangkën pimorö pël sak öpenëak kön wia.

12 Tiar wet rëak Kristook kaamök elniipënëak kor wakaim wë eporö Anutuun kët ël epotë kön wieimeë pim komre kolap kësangën elnia pötaan yaya maim öpenëak pël kön wia.

13 Arta ngön këet, Anutuu ar utpetetakaan niöpna ngön ompyaö pöt kat wiak Kristoon kön wi kosang wasën Anutuuk Ngëengk Pul wet rëak yaö

nia pö ar pimorö pöt pet elniipënëak ninaurö.

14 Ngëengk Pulö tiarring wë pötaanök Anutuu omën ompyaö yaö elnia pöt öpenaat pöt ewat yes. Pël ëak wakaim wë tiar pim komre kolap kësangën yaalnia pötaan yaya mepenëak Anutuuk sasa niön piiring wakaim öpenaat.

Pool pi Epesas omnaröaan Anutuun kimang mëä

15 Ne ar tiarim Aköp Yesuun kön wi kosang wesak Anutuu omën tiarim karurö lup sant yaalmë pöta ngönte kat wiaut.

16 Pötaanök kët ël epotë arimëen yak Anutuun yoöre ërëp maimëë nem kimang ngöntak arimëen ök maim wë.

17 Ne kimang ngöntak tiarim Aköp Yesu Kristoë Anutu, kutöm ë rangi Pepap, piin këekë ewat sënëëtaan kön ompyaut nimpööre pim songönte tekeri wes nimpö pël ëepënëak ök maim wë.

18-19 Ën nem kimang ngön eptakta ar yas niaan wëen kutömweriaan omën ompyaut önëak kor wë pöt ewat sëere tiar pim ru niwosaurö omën nimpnaat kësang panëët pöt ewat sëere weere kosang kaö pan tiar piin kön wi kosang weseim wëaurö ningkën wia pöt ewat së pël ëënëëtaan arim lupötë ëwa elniipënëak ök maim wë. Pim weere kosang tiarëk wia pötak

20 ngaan Kristo weletakaan wal ë moulmëak o kutömweri pim yaapkëetakël moulmëen wë.

21 Pël ëen Kristo pi omën kaö kutömweriaan yangerakë wëaurö pourö il mowesak kaö panë isak öpënëak moulmëa. Pöt peene eptakëer pëen won, ënëm akunaöökta wakaim om öpnaap.

22 Pël äak Anutuuk omnant pout wa top äak pim ingrak rongan ë moulmëen omën pötë kaö sak wë pim ingre mor saurö tiarimëen kepön erën äak niulëa.

23 Möönre koröpöt kepönöök yal mangkën pangk ëepna pöl tiar ingre mor saurö möönre koröp ket äak wë Kristook yal mangkën pangk ëëpnaat. Ën ingre mor saurö Kristook yal mangkën pangk yaë pöpök omën poutë peö äak pangk yaalni.

2

Anutuuk tiar pourö Yesuring weletakaan wal ë niulëa

1 Ngaanëer ar utpet ke nentere nent ëeimeë pötök arim lupöt mën wel niwieima.

2 Akun pötak kan utpetaöökël wë urmeraröa kaöapök elniin pim naë së rë olëak wakaiman. Pi peeneeta ngön wa olë yaaurö pitëm lupötë wëen Anutuu ngönte wa olaim wë.

3 Tiar pourö ngaan pitëm ök koröpöökë kentötë ënëm eimaut. Pël ëeimeë tiarim koröpöökë könötë ënëm eimeë naröa ök Anutuu kölöpta iri wakaimaut.

4 Pël äautak Anutu pi ya ngës kësang äak lup sant kaö pan elnia.

5 Pël elniak tiarim wa olë yaautaan lupöt wel wiauröak Kristooring wal ë niulëa. Yaap, Anutu pi komre kolap elniak utpetetakaan niwa.

6 Pi tiar Yesu Kristook yal yemangkën piiring wal ë niulëak kutöm wëwëet ninak weëre kosangring öpenëak niulëa.

7 Pi Yesu Kristoën pim lup sant elniaö pötak omën munt ënëm orööpna pörö pim komre kolap

késang pan késangèn elnia pöt itaampënëak pël elnia.

⁸ Pöt pi komre kolap yaalniem arim Kristoon kön wi kosang yewesautaan utpetetakaan niwa. Pöt arimtok yok pangk naën éan tapön. Anutuuk yaap elnia.

⁹ Ar Anutuuk pël elniipënëak ya ompyaö nent namëngkën éaurö. Pötaanök arimtën ing ti wak angan.

¹⁰ Anutu pimtök wëwë ngolöp epët nina. Tiar Yesu Kristook yal meneë Anutuu kan ompyaö kopëtaö wes nina pöök ing mësaïm öpenëak pël elnia.

Kristook Yuta omnaröere köpël omnarö erën ë niulëa

¹¹ Ar ngaan köpël wakaimaurö pöten kön wieë. Akun pötak koröp kaut nailën wëën Yuta omën koröp kaut ila pöröak arën koröp kaut nailënrö pël niaimaut.

¹² Pël ëën ar ngaan Kristo won wë ten Yuta omën Anutuun yaö sauröaring naön, pëlëer wakaimaurö. Ar pörök wëën omën ompyaö nent ënëm arimëën orööpnaataan kor naön. Ën Anutuunta köpël wakaimaurö.

¹³ Ngaan maimerek wakaimauröak peene Kristo pim iit arimëën il olëa pötak wa niulëën Yesu Kristook yal ëak Anutuu naë wë.

¹⁴ Pöt Kristo pimtök tiar mayaap yaningk. Ngaan Yuta omnaröere köpël omnarö tiarim naë kööre tok wiaan sowi késangpel tekarak wiakaimaut. Pël éautak Kristook pim möönre koröpö këepöt wesa pötak sowi pö tē olëak köpëlre Yuta omën pourö rongan kopëtet ë niulëaut.

15 Moses pim ngön kosangötre Yuta omnaröa yaaut won wasëpënëak pimtë koröpö këëpöt wesa. Omën rongan nentepar pöteparë urtak rongan ngolöp kopëtet ë niulëen tiar piik yal ëak mayaaptaring öpenëak pël elnia.

16 Pim këra yetaparak wel wia pötak Yuta omënere köpël omën pourö wa erën elniin këra yetap pörak Anutuu naë niulëak komre kap tiarim tekarak wieëa pöt won wesaut.

17 Pël ëen pi ten Yuta omën Anutuu naë wakaimauröere ar köpël omën maimerek waikaimaurö tiarën mayaaptaring öpena ngön ompyaö pöt ök niapënëak waisa.

18 Pöt Kristo tiarimëen wel wia pötaanök Yuta omënere köpël omën tiar Ngëengk Pul kopëtaööring wë kan kopëtaö wes nina pöök së Pepa naë orööpnaat.

Ingre mor saurö tiar Anutu pim tup ngëengkët

19 Pötaanök akun eptak ar suurö won. Ar ngönën omnaröaring erën ëak Anutuu ru sak wë.

20 Tiar pöt Anutu kaat. Ar ngëlangre pasöt Yesuu ngön yaaö omnaröere tektek ngön yaaö omnarö ten wapöt.

Ën Yesu Kristo pimënt pöt möör wapët.

21 Pël ëen tiar omnarö piik yal mampö seim wëen taë niwasën Aköpë tup ngëengkët pël orööpnaat.

22 Arta ten ingre mor sauröaring Kristook yal mangkën Ngëengk Pulöök elniin Anutu pim tupët pël sak wëen pi öngpök wë.

3

Anutuuk Pool köpël omnaröen ngön ompyaut ök mapënëak ya pöt mena

¹ Pool ne Yesu Kristo pim ngönte ar köpël omnaröen ök yeniak e taptaan wii kaatak neulëaut.

² Yaap, ar neen kat wian. Anutuuk komre kolap elnäak arim naë ya mëmpëak ök neeaut.

³ Pël neak pim ngön ëlëöpöt war wes nenaut. Pöta ngön mëntte wet rëak pep epweri retëng äaut.

⁴ Ar ngön pipët sangk kelak pöt nem könöök Anutu pim ngön ëlëöpöt Kristoëen äaut ewat panë san pöten ewat sënëet.

⁵ Ngön ëlëöp epët ngaan omën wë aprö ima pöröa naë Anutuuk tekeri wes nemangkën äautak peene eptakök Ngëëngk Pulöök ten ngön yaaö omnaröere tektek ngön yaurö tekeri wes yaningk.

⁶ Ngön ëlëöp pöt epët. Köpël omnarö ar ngön ompyaut wak wë ten Yuta omnaröaring rongan kopëtet äak Anutuu omën ompyaut tenring pep sak wë. Pël ëëë Yesu Kristook yal äak Anutuu ten Yuta omnaröen kup niwia pöt pep sak wë.

⁷ Ne pim ngön ompyaut ök niamëak Anutu pim weëre kosangöök komre kolap kësang elnäak pim ya omën wes neulëa.

⁸ Ne ngönën omnaröa iri wëaupök Anutu pimtok ar köpël omnaröen ngön ompyaut ök niamëak komre kolap kaö elnäak ya epëtak neulëaut. Kristo pim ulöpre moup ngön epët kaö panëet omnaröa yok pangk pout ewat nasënganëet.

⁹ Anutu ngaanëer omën ël epot ket äaup pim kön epët ëlëöp wiak wakaima. Pël äautak peenök kön ëlëöp pöt omën pourö war wes nimpëak neea.

¹⁰ Anutuu ingre mor sauröa naë pim ewat ke nentere nent epot akun eptakök wëlël ë wiin en-selöröere kutömweri weëre kosangringörö pitta ite-nak ewat sêpenëak ëlëöp wia.

¹¹ Anutu pi ngaan akun wontak pim könöök ngön kosang wesa pöta këet tiarim Aköp Yesu Kristo wes yamëem tekeri wesa.

¹² Pël ëën tiar piik yal ëëë kön wi kosang wesak kasinkasin won Anutu naë yes.

¹³ Pötaanök epël niamaan kat wieë. Ne arimëën yak këemre këlangönë rangk wë eptaan arim lupöt irepan. Ar pöten ping weseë.

Pool pi Epesas omnaröaan Anutuun kimang mëä

¹⁴ Ne Pepen rar rë mowesirak arimëën kimang yemak.

¹⁵ Pöt pi kutömweriaan yangerakë omën pourö tiarim pep sak wëën pim naëaan oröan.

¹⁶ Anutu pi ë rangi pout pangk ëëëaupök Ngëëngk Pulö elmëën weëre kosang koir ningkën arim lupöt kaö sak kosang sënëak kimang yemak.

¹⁷ Pël ëak ar Kristoon kön wi kosang wasën pi arim lupötë öpënëak kimang yemak. Pël ëak ar pim lup sant pötak misën il tëak kosang sak taueë

¹⁸ ngönën omën muntarö pitring ar pourö lup sant pöta songönre lööre kalap naöökaan naöök pout kengkën ewat sënëak kimang yemak.

¹⁹ Pël ëak Kristoë lup sant omnaröa ewatöt il yewesa pipëta öngpök önëak kimang yemak. Pël ëaan Anutuu naë lup moup peö ëak wia pippel ar peö elniipnaan.

20 Anutu pim weëre kosangöök tiarim lupötë ya yamëngk pöpök omën kaö panëët yaalniem tiarim kimang yamëëaare elniipënëak kön yawia pöt il yewas.

21 Ingre mor sauröa naëre Yesu Kristoë naë pimëën yaya yal menmen aim om wiakaim wiaap. Yaap.

4

Ingre mor saurö tiar Kristoë möönre koröp sak wë

1 Ne tiarim Aköp Yesu pim ngönëntaan wii kaatak neulëaup nook kosang wesak niamaan kat wieë. Anutuuk omën kaö panëëtaan yas niaurö. Pötaanök wëwë ompyaö önëak niulëa pöl weë.

2 Pël ëëë arimtën kön wiin iraan ya wiap pötaring wë kar naröa könöm elniipna pipöt lup santak wetak weë.

3 Pël ëëë Pulö pim mayaapta wiirupök wa erën elnia pipët ilpan. Pötaan ngarangk ëeim weë.

4 Anutuuk pim omën ompyaö kopëtetaan kor öpenëak yas niaan tiarta rongan kopëtet ëak Ngëëngk Pul kopëtaööring wë.

5 Tiarim Aköp kopëtap kön wi kosang yewesaut kopëtet, ën i yamëaut kopëtet.

6 Pël ëaan Anutu pi tiarim Pep ngawi kopëtap. Puuk pout kepön erën elnia. Pël ëak tiar weëre kosang kaamök elniin pim yaat yamëngkën tiarim lupötë wëaup.

7 Yaap, tiar rongan kopëtet ëak wëën Kristook neenem yaatë weëre kosangöt nina.

8 Kristo pim tiarimëën elnia pöta ngönte ngönën pepeweri epël wia.

“Pi kutömweri isëpënëak omën kësang pan il mowesak wii tëak mësak ngaarëk isa.

Pël ëak pi omnarö kësangën elmëa.”

⁹ “Ngaarëk isa” ngön pöt oröptaanök ëa? Songönte epët. Pi wet rëak maim o ngaarëkaanök yangerak irëa.

¹⁰ Pi irëaupök kutömre yang poutë pangk ëak öpënëak kaalak kutömweri is pörek wëauröaan kaö sak wë.

¹¹ Pël ëë pi tapöpök kësangën elniak omnarö weëre kosang kaamök elnieë narö pim ngön yaaö omën niwesa, narö tektek ngön yaaö niwesa, narö ngönën ök yaö niwesa, narö ingre mor sauröa ngarangk niwesa, narö rë yanuulaö niwesa.

¹² Pipët ngönën omnarö tiar pim ya ompyaut mëmpenaataan kopëta niwasën pim möönre koröp pöt tiarim naë kaö sak kosang sëpenëak omën pi-porö niulëa.

¹³ Pipël pipël ya mëmpeimeë tiar kön wi kosang yewesaöre Anutuu Ruupë songönten ëwat poutepar mëngkre mëngk sëen lup koptemer sak öpenaat. Pël ëë kaö sak Kristo pim wëwë ompyaö panëetakël së öpenaat.

¹⁴ Pël ëak tiar rungaaröa ök nasënganëp kosang sak öpenaat. Pöt kent yamöön këra ëpotë ëtëp yaalmë pöl rungaaröa ök ëngk ma e yewas pöröak kaar omnaröa ngönötön kat wiak kön irikor ëak këlok sëpnaat.

¹⁵ Pël ëëpnaatak tiar lup santaring wë ngön këët pëen aimeë kaö sak Kristo tiarim kepönöököp pim ök sëpa.

¹⁶ Pi tiarim kepönöök elniin ingre morre pöt nener yal menak omën sëen ompyaö yaë. Tiar kaö ke

nentere nent neenem eëpenëak kopëta wes nina pöta ënëm yeem lup santaring neenemëen kaamök eëë kaö sak kosang sëpenaat.

Ingre mor saurö wëwë ngolöptak öpa

¹⁷ Ne Aköpë urtak sak kosang panë wesak nia-maan. Ar köpël omnaröa yaë pöl arim könöt omën pasutëël wiak önganok.

¹⁸ Pitëm lupöt koö olëaan yak ewat nasën wë lup kosang ëak Anutuu wëwëet kasëng menak tomökël wë.

¹⁹ Pël eëë eö köpël pitëm könöt utpetatëël kosang wiak wë utpet ke nentere nent eimeë kewilring wë.

²⁰ Ar pöt, wëwë pipët önëak Kristoë songönte rë naniulön äaut.

²¹ Ar yaap Kristoë ngönte kat wiaurö. Ngön pipët Yesu pim ngön këët epël rë nuulön kat wiaut.

²² Ar lup ngaanötring wëen arim kentre kau-ratök morök elniin utpet wakaiman. Pötaanök lup ngaan pipot ent ë olaë.

²³ Pël ëak Pulöök lupre kön ngolöp niwasëpnaan kuure mak mëak

²⁴ lup ngolöp pipot wa mëeë. Pipot Anutuuk pim ök mëngk wesak ket äaut, wotpilre ngëëngk panëët.

²⁵ Pötaanök ar kaar yaaut moolëak ngön yaapöt pëen neneren ök maë. Pöt tiar Kristoë ingre mor sak nener yal yeë. Neneren kaar apena pöt tiarim yal ëa pöt ilpenaat.

²⁶⁻²⁷ Ar kölöptak utpet nent eëngan. Setenëen kan motëënganëen kölöp ëeim wëen këtëp ilepan.

²⁸ Këkain yaauröak pöt sëp wesak omnant koirënëen kosang ngentiak ya mënak nant ngöntök yaaurö meneë.

²⁹ Arim këmötëaan ngön utpetat anganok ompyaut pëen omën kat wiipnaarö kaamök elmëepnaan aim weë.

³⁰ Ar Anutuu Ngëëngk Pulöön ya utpet ëëpnaat elmëëngan. Pi tapöök niöpna akunetak ar Anutu pimorö pöt pet elniipënëak yaö niwesau pötaanök.

³¹ Ar omën ya utpetaring yaaö, ngaare ya sangën, ngön kosang, ökre was, utpet pipot pout moolaë.

³² Ar ngöntre karurö kaamök elmëak arim lupöt meneë. Pël ëak pitëm saunat won moweseë, Anutuu Kristoë kangiir arim saunat won niwesa pöl.

5

Tiar ëwaöök öpa

¹ Anutuuk lup sant elniin pim ru sak wë. Pötaanök pim ë pël ëëë.

² Kristo pi tiarimëen yaköm ëën lup sant elniak pim wëwëet tiarimëen yak keëpöt wesak pim möönre koröpö omën köp nga kamp misëngringöt ar yaaö pöl Anutuun kiri ëën kë sa. Tapël ar yakömre lup sant kantakël weë.

³ Ar Anutuu omnarö. Pötaanök öngre omp nga yaaö, utpet wa ngangaaring omnantön kentre kaur ngön pipot kot nent arim tekarak orööpan.

⁴ Ngön ëöaat, köntak yaaö puot, ngön utpetat, pangk naënganë pipot anganëp Anutuun yoöre ërëp aim weë.

⁵ Ar epël kön wieë. Öngre omp nga yaaöre utpet wa ngangaaringöt yaaöre omnantön kentre kaur yaaö Anutuu urtak yangerakë omnantön omp ak

yewesaö piporö Anutuuk wa ngaöök mäak wewë kosangta yaö nemowaspan.

⁶ Ar morök omnaröa utpet ke pilöt eëneäk ngön kaar yenia pipot kat wiingan. Anutu omën pim ngön wa olëak utpet ke pil yaë piporö kangiir nga yaalmëaup.

⁷ Pötaanök ar omën piporöaring wa meilak eëngan.

⁸ Ar ngaan koutak wakaimauröak peene pöt Aköpök wa niulëen pim naë rë olëak ëwaatak wë. Pötaanök ëwaatak wëauröa wë pöl weë.

⁹ Eëwaatak wëa pöta këet epot. Lup ompyaö, wot-pil, ngön yaapöt yaaö pipot.

¹⁰ Pël ëak ar omën nant eëneäk pöt Anutuuk kent eëpën ma won pöt ewat sakök eëë.

¹¹ Kar naröak kouta omën mosut yaëen kaamök eënganok omën pouröen wewë pipotön utpetat pël ök maë.

¹² Ne omën ëlëep yaaö pipotön naëngan, amaaten eö yaë.

¹³ Pël ëaap tiar omën ke pilöt tekeri wasën ëwaatak elmëen pipotë songönte yoolök sak wiaap-naat. Pöt omën tekeri yewas pöt ewaaöök wesira.

¹⁴ Pöta ngönte epël wia.

“Ka ureëaup, ni wal ë.

Lup wel wiaup, öp së.

Pël eën Kristook ëwa elniipnaan.”

¹⁵ Pötaanök arimtë wëwëatön ngarangk këëkë eëë. Kön wonöröa wëwëat önganëp könringöröa wëwëat weë.

¹⁶ Peene akun eptak tiarim naë utpetat kësang pan wia. Pötaanök akun nant il mëënganëp akun

poutë omnarö kaamök elmëak kosang ngentiak ya mëmpa.

17 Pötaanök ar köpël eënganëp Aköpë ya ngön ya pipöt kön wieë.

18 I ngaat nak kön irikor eëngan. Piptak utpet yaniwas. Pötaanök pël eënganëën Anutuu Pulöök arim lupötë peö ëak wiaapna pötaar elniip.

19 Pël ëëë karuröaring arim këmötök ngönën tanre tan Pulöök yaningk pipot Aköpön lupre könötökta tan aim weë.

20 Pël eimeë akun poutë omën ël epot poutëën tiarim Aköp Yesu Kристо pim yapintak tiarim Pepap Anutuun yowe maim weë.

Öngre ompöröa ngönte

21 Ar Kристоon yaya yaaurö. Pötaan neneraan inëën ëëë.

22 Öngörö, Aköpön inëën yaalmë pöl arim ompöröa ikanöök weë.

23 Kристо tiar pim ingre mor saurö utpetetakaan niwa pöp tiarim kepön erën ëak ngarangk elnieim wë pöl ompöpök pim öngöp ngarangk yaalmë.

24 Pötaanök ingre mor sauröa Kристоon inëën yaalmë pöl öngörö ar arim ompöröaan inëën elmëëë.

25 Ompörö ar, Kристо pim ingre mor saurö tiarimëën yak pim wëwëet këëpöt wesa pöl arim öngöröaan lup sant elmëëë.

26 Kристо pim ngön ompyautak tiarim utpetat i niirak kölam niwesak tiar pim ingre mor saurö Anutuun yaö niwasëpënëak wel wia.

27 Pël äak tiar, pim ingre mor saurö, ketre saunere utpet ke nentere nent won kölam pëen ngëengk niwesak pimtëen niöpënëak wel wia.

28 Ompörö ar arimtë koröpö sant yewas pöl arim öngörö sant moweseë. Pöt öngre omp pouwaar yal äak koröp kopëtaö sak wë pötaanök. Omp namp pi pim öngöp sant yemowas pipop pimtë koröpööta sant yewas.

29 Tiarim naëaan omën namp pimtë koröpö këöpöt newasën. Won. Pimtok pimtë koröpö kaömp menak ompyaö wesak ngarangk yaë. Pöta ök Kristook ingre mor saurö ngarangk elnieim wë.

30 Pöt tiar pim möönre koröp pöökë kaut pötaanök.

31 Pöta ngön nent ngönëntak epël wia. “Omp namp pim ëlre pepaar sëp wesak öngöpök yal mangkën pöt piarip lupre koröp pöt kopëtap pël sak öpnaat.”

32 Ngön ëlëöp epta songönte öngpök wiaan nook kön wiin pöt Kristoonre pim ingre mor sauröaan yaë.

33 Pël äaap arimtëenta yaë. Ompörö ar arim koröpöön sant yaalmë pöl arim öngörö lup sant elmëëë. Pël ëën öngörö arta arim ompöröa inëen elmëëë.

6

Ëlre pep, koontre yokot pitëm ngönte

1 Rungaarö ar, Aköpëen yak ëlre peparöa ngön ngaarëk weë. Pël ëënë pöt ompyaö.

2 Ngönëntak epël wia. “Ni nim ëlre pepaarë ngön ngaarëk wë.” Ngön kosang piptakëer Anutuuk yal menak kup mowia.

³ Pöt epët. “Pël eëmə pötak yangerak akun wali ömëët.”

⁴ Ën ëlre peparö, ar arim koontre yokoturö ya sangën mongawisngan. Ar ngönën rë moulak pepanöm mëak ngarangk elmëëë. Pël eën pit kaö sak ngönënta ënëm eëpnaan.

Inëen yaaöre ngarangk pitëm ngönte

⁵ Inëënörö ar, arim ngarangköröa ngön ngaarëk weimeë Kristoën inëen yaalmë pöl pitën kasinkasin ëak pitëmtëen pëen inëen elmëënëak weë ngentieë.

⁶ Pöt arim ngarangköröak itaangkën ompyaö eëpnaataan pëen won. Ar pël yeem Kristoë inëënörö pël weseë Anutuu kan yanuulë pöök kön kengkënring seë.

⁷ Pipët omnaröen kön wieë won, Aköpön kön wieë ya kē sak arim yaat mëneë.

⁸ Ar epël kön wieë. Namp pi inëen wë ma won wë ya ompyaö mëmpna pöt Aköpök kangut ompyaö koir mampnaap.

⁹ Ngarangkörö arta tapël arim inëënöröen ompyaö yaalmëem pitëm kas eëpnaat elmëëngan. Aköp ar pouröa ngarangk ngawiap kutömweri wë pöp omnarö pim eöetak isak irëak won, mëngkre mëngk wia.

Tiar nga omnaröa ök sak öpa

¹⁰ Ne ngön kaut epël niamaan. Aköpök yal menak pim naëaan weëre kosangöt wak pötring weë.

¹¹ Ar Setenök morök elniipënëak yaëen weëre kosangring tauak pi ke ur momëënëen Anutuu ngaë omnant yaningk pöt wak weë.

¹² Tiar omën möönre koröpring eporöaring nga naalëen. Won. Ensel utpetaröere Setenë inëen yaauröere yang ngarangk utpet koutak wëauröere urmer ke nampre namp mopöök wëaurö pitring nga yaal.

¹³ Pötaanök ar Anutuuk ngaë omnant yaningk pipot wak weë. Pël ëen nga yaaröön pöt kangiir elmëen kas sëen weëre kosangring tauanëet.

¹⁴ Ar epël ëak taueë. Ngön këetak yepat ket ëak ureë. Ën wotpil wëwë pötak ulpëen kosangëp ket ëa pötë ök koröp oröön riipetakël mëak weë.

¹⁵ Anutuu mayaap yaningk pöta ngön ompyaut omnaröen ök manëet kopëta wesak ing kör ket ëak mëëë.

¹⁶ Pël ëak arim kön wi kosang yewesautakta ngilöatë ök wesak weë. Pël ëen pötök utpetatë pepap Setenë es wisangöt pörang urak sëpnaat.

¹⁷ Anutuu utpetetakaan yaniö kön pötak ul kosangta ök waëëë. Pël ëak Anutuu ngöntak Ngëëngk Pulöökë öpwer pël sëen wak weë.

¹⁸ Ar kët ël epotë Ngëëngk Pulöökë weëre kosangtak kimang maë. Anutuun kimang ke nentere nent maimeë kaaö köpël Anutuu omnaröaan kimang maë.

¹⁹ Pël yeem ne ngönën ök memëak yaëen Anutu kaamök elnäak nem mema pöt këmtak newiin kas köpël ngön ompyaö ëlëëp wia pöta songönte tekeri wasumaan nemëenta kaamök elnäak kimang maë.

²⁰ Ne ngön ompyaut ök amëak Anutuuk neulëaupök nem pël yaautaan wii kaatak neulëaup. Pël ëen ar Anutuuk ne ngön ompyaut tekeri wasum pël neeaö pöl kas köpël mëmpaan Anutuun kimang maë.

Ngön mēēt

²¹ Tikikas puuk pep epwer wak wais ninak nem yaauta ngönöt pout ök niapnaat. Tikikas pöp tiarim kar panēep Aköpē kēm ngön ngaarék wak inēen yaaup.

²² Pi nook arēn tenim songönte ök niaan kat wiak ya kē sēnēek yak wes mēen yewais.

²³ Anutu Pepere Aköp Yesu Kristo piaripök ar nem karurö mayaap tekeri wes ninak arim kön wi kosang yewesaut taē niwasēn lup santaring weē.

²⁴ Ar tiarim Aköp Yesu Kristoē naē rē olēak wē lup sant yaalmēaurö arim naē Anutuu komre kolap pöt wiaap.

[Yok pi tapēt.

Ne arim karip, Pool.]

NGÖNËN PEPEWER
The New Testament in the Weri Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Weri long Niugini

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Weri

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023

ec1ac06d-1c8c-5be3-8326-dcf0ceacd4c2